

༄། །མཛེངས་སྤྱན་ཞེས་བྱ་བའི་མདོ།

མཚོ་སྤྱན་མི་རིགས་དཔེ་སྤྱན་ཁང་།

# ༄༅། །མཛེངས་སྒྱུག་ཁིས་བྱ་བའི་མདོ།

མཚོ་སྒྱུག་མི་རིགས་དཔེ་སྒྱུག་ཁང་།

1994 • ཟླ་མིང་།

# 贤 愚 论

(藏 文)

绕巴尖措收藏

青海民族出版社出版

(西宁市西关大街96号)

责任编辑：智华 书名题字：智华

青海省新华书店发行 青海民族印刷厂印刷

开本：787×1092毫米 1/32 印张：15

1984年7月第1版 1994年8月第5次印刷

印数：38,000—43,000

ISBN 7-5420-0049-7/•5

---

定 价：6.00元

# དཀར་ཆག

## བཅ་པོ་དང་པོ།

1. དཀོན་ཚུག་གསུམ་ལ་བྱག་འཛལ་ལོ།      |དཔེ་ལྷ་ཚོགས་  
བསྟན་པའི་ལེུ། ..... ( 1 )
2. སེམས་ཅན་ཆེན་པོས་སྟག་མོ་ལ་ལུས་སྤྱུ་ལའི་ལེུ།  
..... ( 26 )
3. ལུན་ཏུ་རྒྱས་ཚུལ་ཁྱིམ་མ་བསྐྱངས་པའི་ལེུ། ..... ( 33 )
4. ལུས་བཅོངས་ཏེ་མཚན་པ་བྱས་པའི་ལེུ། ..... ( 39 )
5. རྒྱ་མཚའི་ལྷས་དྲིས་པའི་ལེུ། ..... ( 42 )

## བཅ་པོ་གཉིས་པ།

6. ལྷའི་བྱ་གང་གའི་ད་ར་ཞེས་བྱ་བའི་ལེུ། ..... ( 47 )
7. རྒྱལ་པོ་གསལ་རྒྱལ་གྱི་བྱ་མོ་རྣམས་ལེུ། ..... ( 54 )
8. གཤེར་དབྱིག་གི་ལེུ། ..... ( 61 )
9. ལྷའི་ཐེན་གྱི་ལེུ། ..... ( 65 )
10. ལྷའི་རིན་ཆེན་གྱི་ལེུ། ..... ( 68 )
11. བཟོད་པའི་ལེུ། ..... ( 70 )

བཅ་པོ་གསུམ་པ།

12. རྒྱལ་པོ་བྱམས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་སྦྱིན་པའི་ལེན། ..... (76)

13. སྟོན་པ་རྒྱལ་བརྒྱལ་བའི་ལེན། ..... (78)

བཅ་པོ་བཞི་པ།

14. གཅན་གཟན་ཀྱན་ཏམ་ལུས་སྦྱིན་པ་བྱས་པའི་ལེན།  
..... (118)

15. རབ་ཏུ་བྱུང་བའི་ཡོན་ཏན་བསྐྱེད་པའི་ལེན། ..... (125)

བཅ་པོ་ལྔ་པ།

16. དཔེ་ཚུལ་གྱིས་ཚུལ་ཁྲིམས་བསྐྱུངས་པའི་ལེན། ..... (151)

17. ཁྱིམ་བདག་དབང་པོ་མེད་པའི་ལེན། ..... (164)

18. དབུལ་མོས་རས་བྱིན་པའི་ལེན། ..... (173)

19. བྱན་གཡོག་དབུལ་མོས་ཀླ་རྒྱ་ཡ་ན་ལ་དབུལ་བཙོངས་  
པའི་ལེན། ..... (178)

20. གསེར་ལྗེའི་ལེན། ..... (181)

21. རིགས་གཉིས་པའི་ལེན། ..... (186)

བཅ་པོ་རྒྱལ་པ།

22. རྒྱལ་པོ་ཁྱེད་ཀྱིས་མགོ་བྱིན་པའི་ལེན། ..... (191)

23. ཁྱོད་པོ་རི་དྲགས་ཀྱི་བྱ་བརྒྱན་བྱི་ལེན། ..... (213)

བཅ་པོ་བརྒྱན་པ།

24. ཀ་ཅིན་ཆེན་པོ་འཛིན་པ། ..... (232)  
25. དགེ་སྤྱོད་མ་ཟུང་པ་ལའི་འཛིན་པ། ..... (240)  
26. རྒྱལ་པོ་ཕྱ་དོ་ལ་གར་ནིའི་འཛིན་པ། ..... (249)  
27. རྒྱལ་པོ་ཨ་ཤོ་ཀའི་འཛིན་པ། ..... (252)  
28. གསེར་གྱི་བུམ་པོའི་འཛིན་པ། ..... (255)  
29. བཅ་ཆེ་མོ་བདེ་བའི་འཛིན་པ། ..... (259)

བཅ་པོ་བརྒྱན་པ།

30. སྤྱིན་པ་ཆེན་པོ་རྒྱ་མཚོར་ཞུགས་པའི་འཛིན་པ། ..... (264)  
31. རྒྱལ་པོ་མེ་མོང་གདོང་གི་འཛིན་པ། ..... (295)  
32. འཇགས་ཆོས་ཉེས་ཆོས་གྱི་འཛིན་པ། ..... (300)

བཅ་པོ་དགུ་པ།

33. རྒྱལ་བུ་དགེ་དོན་གྱི་འཛིན་པ། ..... (305)  
34. བྱིས་བདག་ལྷུ་མས་བྱེད་ཀྱི་འཛིན་པ། ..... (329)

བཅ་པོ་བརྒྱན་པ།

35. རྒྱལ་པོ་མིག་འབྱེད་ཀྱི་འཛིན་པ། ..... (336)  
36. མིག་རྒྱུང་བ་སོར་འཕྲེང་ཅན་གྱི་འཛིན་པ། ..... (349)

## བམ་པོ་བརྒྱ་གཅིག་པ།

37. དབུལ་མོ་བསྐྱེན་དགའ་མོའི་ལེུ། ..... (383)
38. བ་ཤི་ཅིར་གྱི་ལེུ། ..... (390)
39. བྱི་མ་བདག་དབྱིག་པ་ཅན་གྱི་ལེུ། ..... (396)
40. བམ་ཟེ་ཤི་ཅིར་ཞེས་བྱ་བའི་ལེུ། ..... (406)
41. བྱི་མ་བདག་དན་བྱི་མི་ཞེས་བྱ་བའི་ལེུ། ..... (412)
42. བླ་མོ་རྒྱུང་གི་ལེུ། ..... (419)

## བམ་པོ་བརྒྱ་གཉིས་པ།

43. བམ་ཟེ་ལྷན་པ་ཕྱལ་བའི་ལེུ། ..... (426)
44. ལངས་རྒྱལ་མོག་མ་བྱ་མས་པའི་མེམས་བསྐྱེད་པའི་ལེུ།  
..... (429)
45. རྒྱལ་པོ་ཕྱི་པོ་ཕྱིས་བྱི་ལེུ། ..... (431)
46. བྱ་མོ་ཕྱ་མ་ནའི་བྱ་བརྒྱའི་ལེུ། ..... (441)
47. ཕྱ་པ་ལྷ་བ་ཏའི་ལེུ། ..... (446)
48. ངང་བ་ལྷ་བརྒྱ་ལྷར་རྒྱེས་པའི་ལེུ། ..... (457)
49. ཁེང་གི་ཡིད་དམ་བརྟན་ཞེས་བྱ་བའི་ལེུ། ..... (460)
50. སྤོན་བུའི་རྒྱ་བརྟན་པའི་ལེུ། ..... (466)
51. དགོ་རྒྱུང་ལྷན་ཏེ་ཞེས་བྱ་བའི་ལེུ། ..... (469)
- མཆུག་བྱང་། ..... (472)

བམ་པོ་དང་པོ།

དགོན་ཅིག་གསུམ་ལ་ཐུག་འཆལ་ལོ། །

དཔེ་སྒྲ་ཆོག་ལ་བསྟན་པའི་ལེའུ་ལོ། །

ཁྱེ་གར་ཤིང་བྱ། དམ་སྒྲ་ཀོ་རྒྱ་མ་སྒྲ་བྱ། བོད་ཤིང་བྱ།

མདོ་དམ་སྒྲ་ཁྱེ་གར་བྱ། བའི་མདོ།

འདི་སྐད་བདག་གིས་ཐོས་པ་རྒྱས་གཅིག་ན། བཙུག་ལྷན་འདས་  
ཡུལ་མ་གཏོ་འདི་དཀྱིལ་འཁོར་ནས་པར་རྒྱལ་བ་ན་བཞུགས་ཏེ། མདོ་ན་  
པར་ཐོགས་པར་སངས་རྒྱས་ནས་འདི་པོ་མ་ཡོན་པ་ཞིག་ན། འདི་སྒྲ་མ་  
རྒྱ་དཀོངས་པར་རྒྱུར་ཏོ། །ལེམས་ཅན་འདི་དག་གི་ཡོན་འདི་པོ་ནས་  
ཐུན་ཅི་ལོག་གིས་ཡོངས་སུ་བསྟན་དེ། བསྟན་ཅིང་བཙུག་ཡང་གིན་  
རྒྱ་དཀོང་བ། རི་མེད་རྒྱ་འཕྲིན་ཏིན་ན་བཞུགས་ཀྱང་མན་པའི་དོན་ཡིད་  
ཀྱིས། དེས་ན་སྒྲ་མ་མེད་པའི་ཐུང་ན་ལས་འདའ་བ་ལས་ཡོངས་སུ་ཐུ་  
རན་ལས་འདའ་འོ་སྒྲ་མ་རྒྱ་དཀོངས་མ་ཐག་རྒྱ། དེའི་ཆོད་ཆོངས་རིས་  
ཀྱི་སྒྲ་ནས་ཀྱིས། བཙུག་ལྷན་འདས་ཀྱི་དཀོངས་པ་ཤིས་ཤིང་རྒྱགས་  
ནས་ནས་མཁའ་ལས་བབས་ཏེ། བཙུག་ལྷན་འདས་གང་ན་བ་དེར་  
སྒྲ་མ་ནས་ཐུན་པ་དང་། ཞབས་ལ་མཛོ་ཐོས་རྒྱལ་བཙུག་ཏེ། ཐལ་མ་  
རྒྱར་ནས་བཙུག་ལྷན་འདས་ལ་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐྱོར་པར་གསལ་ཞིང་



བསྐྱེད་པ་དང་། དེ་ལ་བཙམ་ལྟ་འདས་ཀྱིས་འདི་སྐད་ཅེས་བཀའ་  
 བསྐྱེད་རྟོ། ། བྱེད་ཀྱི་དག་སེམས་ཅན་འདི་དག་གི་ཉེས་པའི་བྱི་མས་ཡོངས་  
 ལྷ་ལྷགས་ཏེ། འཇིག་རྟེན་གྱི་བདེ་བ་ལ་ཆགས་ནས་ཤེས་རབ་དང་ལྟ་  
 པའི་སེམས་མེད་པས། ཇི་སྲིད་ཏུ་འཇིག་རྟེན་ན་བཟུགས་ཀྱང་བྱ་བ་  
 རྟོན་མེད་པར་འགྱུར་ཏེ། ལྷ་དཔྱད་ལས་འདས་ན་བདེའོ་སྐྱེ་བྱ་དགོངས་  
 གོ། ། དེ་ནས་ཆངས་རིས་ཀྱི་ལྟ་རྟེན་ལས་ཀྱིས། ཡང་བཙམ་ལྟ་འདས་  
 ལ་འདི་སྐད་ཅེས་གསལ་རྟོ། ། བཙམ་ལྟ་འདས་ཆོས་ཀྱི་རྒྱ་མཆོ་ཡོངས་  
 ལྷ་གང་བ། ཆོས་ཀྱི་རྒྱ་མཆོན་བཟུགས་པ། བསྐྱེད་ཅིང་གཏུལ་བའི་  
 ཏུས་ལ་ཡང་བབ། སེམས་ཅན་འདི་དག་ལས་སྐྱེལ་བར་འགྱུར་བ་ཡང་  
 ཤིན་ཏུ་མང་ན། ཅིའི་སྐད་ཏུ་བཙམ་ལྟ་འདས་ལྷ་དཔྱད་ལས་འདས་  
 བར་དགོངས་ཏེ། ཤིན་ཏུ་མདོངས་པར་གྱུར་པ་འདི་དག་གི་མགོན་  
 དང་སྐྱབས་མི་མཛད། བཙམ་ལྟ་འདས་ནི་སྐྱོན་བསྐྱེད་པ་གངས་མ་  
 མཆིས་པ་འདས་པའི་ཕ་རོལ་ན། སེམས་ཅན་གྱི་དོན་ཏུ་སྐྱོན་པ་ཆོལ་  
 ཞིང་འཆོལ་བ་ན། ལྷ་དཔྱད་ན་ཆོགས་སྐྱ་བཅད་པ་གཅིག་ཅུ་མ་གྱི་སྐད་  
 ཏུ་ཡང་བདག་གི་ལྷས་དང་། ལྷ་མ་དང་། ཏུ་དང་ཏུ་མ་དག་བཅད་  
 བ། ཅིའི་སྐད་ཏུ་མགོན་མ་མཆིས་པ་འདི་དག་ཡོངས་སྐྱ་གཏང་བར་  
 དགོངས། སྐྱོན་འདས་པའི་ཏུས་ལྷན་རིང་པོ་ན། འཛམ་བུའི་སྤྱིང་  
 འདིར་རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་ཁ་དོག་དམ་པ་ཞེས་བཀྱི་བ། འཇིག་རྟེན་འདི་ལ་  
 དབང་སྐྱུར་བ་ཞིག་ལྷ་ཏེ། རྒྱལ་པོ་དེ་ལ་རྒྱལ་སྐྱོན་ནི་བཟུང་བྱི་བཞི་  
 རྟོན་མང་། ལྷ་དཔྱད་ཆོན་པོ་སྐྱོང་ཕྱག་རྒྱ་ལྷ་ཏེ་ནང་ན། སྤྱིང་ལྷ་

ཡང་ཁྱིམ་གྱི་འགྲུ་ལྟ་བུ་མང་པོ་ཉི། རྒྱལ་པོ་དེ་ལ་བཅུ་ན་ལོ་ནི་རྩོད་ཐག་གི་  
 རྒྱ། རྩོན་པོ་ཆེན་པོ་ནི་རྩོད་ཐག་བཅུ་རྩོད་མང་པོ་འོ། །རྒྱལ་པོ་ཁ་དོག་  
 དམ་པ་དེའི་གཟི་བཞིན་དང་། མཐུ་དཔེ་མ་མཆིས་པར་ཆེ་ཉི། འཕྱར་  
 པ་དང་བདེ་བ་དང་། ལོ་ལོ་གསལ་པ་དང་། མི་ལ་སོགས་པ་སྤྱི་པོ་མང་  
 ཞིང་རབ་རྒྱ་མང་བ་དང་ཐུན་པ་དེས་འདི་རྩམ་རྒྱ་བསམས་ཏེ། བདག་  
 གིས་ནི་རིན་པོ་ཆེ་དང་། སངས་རྒྱུད་ཀྱིས་འགྲོ་བ་ཐམས་ཅད་ལ་ཐན་  
 བཏགས་ཀྱི། དམ་པའི་ཆོས་ཀྱིས་ཐན་འདོགས་པར་མ་གྱུར་ཏེ། འདི་  
 དག་ནི་བདག་གི་རྩོན་རྒྱ་འབྱར་གྱི། དམ་པའི་ཆོས་གང་ན་མཆིས་པ་  
 བཅའ་ཏེ། ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བར་བྱའོ་རྩམ་རྒྱ་བསམས་ནས། འདི་  
 སྐད་ཅིས་བཀར་བཏགས་སོ། །འཇམ་བུའི་སྤྱིང་འདི་ན་སྤྱུ་ལ་དམ་པའི་  
 ཆོས་ཡོད་པ་དེ་བདག་ལ་རྩོན་པར་འབྱར་ན། དེ་ཡིད་དང་མི་འགལ་  
 པར་ཅི་དང་ཅི་འདོད་པ་སྤྱིན་ནོ་ཞེས་བསྐྱགས་ཀྱང་རྩོན་རྒྱས་པ་མ་བྱུང་  
 རོ། །དེའི་ཆེ་ན་རྒྱལ་པོ་དེ་ལྟ་བུ་འདྲིས་ཡིད་གཏུངས་ཏེ་མི་དགའ་བར་  
 བྱུར་པ་ངལ་བསོས་པོས་སོས་ནས་སད་པའི་སྤང་རྒྱ། བདག་གི་ལྷས་  
 གནོད་སྤྱིན་ཞིག་རྒྱ་རྒྱལ་ནས། དེའི་མདོག་ཤིན་རྒྱ་རྩོ་བ་གནག་པ། མིག་  
 ཁྱིམ་རྩོད་དམར་བ། མཆེ་བ་སྤྱིན་རྒྱ་བྱུང་བ། སྤྱིན་རྒྱ་བསྐྱེད་བ།  
 ཁ་ནས་མེ་འབར་བ། སོ་བུར་གི་རྩོད་མཆིས་ནས། ལྷ་ཞིག་ཆོས་སོས་  
 པར་འདོད་པ་དེས་ང་ལ་རྩོན་ཅིག་ཅིས་སྤྱུས་སོ། །རྒྱལ་པོས་དེ་སྐད་  
 ཅིས་སྤྱུས་པ་སོས་ནས་ཤིན་རྒྱ་དགའ་མཐུ་ཉི། གནོད་སྤྱིན་དེ་བསྤུས་  
 བས་མཁོ་སོས་སྤྱུག་བྱས་ཏེ། རྩན་མཐོན་པོ་ལ་བཞག་ནས་སྤོན་པོ་དང་

འཁོར་མང་པོ་དག་བསྐྱེད་ཏེ། ཆོས་ཉན་ཏེ་གཞུག་པའི་སྐད་ཏེ་འཁོར་  
 པར་བསྐྱར་རྟོ། །དེའི་ཆོ་ན་གནོད་ཕྱིན་གྱིས་ཀྱལ་པོ་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་  
 གྲས་སོ། །ཀྱལ་པོ་ཆོས་ཐོས་པར་བྱ་བ་ནི་མིན་ཏེ་དགའ་བས། ཆོས་  
 ཉན་པར་འདོད་ན་འདི་ཅེས་གྱིས་ཆོག་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་གྲས་པ་དང་།  
 ཀྱལ་པོས་དེ་ལ་ཐལ་མོ་བྱུང་ཏེ། བྱོད་ཅི་དང་ཅི་འདོད་པ་དེ་མི་འགལ་  
 པར་ཐམས་ཅད་ཕྱིན་ནོ་ཞེས་གྲས་སོ། །དེ་ནས་གནོད་ཕྱིན་དེས་ཀྱལ་  
 པོ་ལ་གྲས་པ། ཀྱལ་པོ་བྱོད་གྱིས་བཅུན་མོ་དང་ལྷས་གང་ཐངས་པ་ཁོ་  
 པོ་ཟེར་བཅུག་ན། དམ་པའི་ཆོས་ཕྱིན་ནོ་ཞེས་གྲས་པ་དང་། དེའི་ཆོ་  
 ན་ཀྱལ་པོ་ཆེན་པོ་དེས་བཅུན་མོའི་ནང་ན་གང་ཐངས་པ་དང་། ལྷས་  
 གྱི་མ་ཆོག་གནོད་ཕྱིན་ལ་ལུལ་ཏེ། གནོད་ཕྱིན་གྱིས་འཁོར་མང་པོའི་ནང་  
 ཏེ་གྲུན་གྱིས་འཁོར་བཞིན་ཏེ་རྒྱས་སོ། །དེའི་ཆོ་ན་ཀྱལ་པོ་དེའི་སྐྱོན་པོ་  
 རྣམས་དེ་ལྟར་བྱུང་བ་མཐོང་ནས་ཆོ་དེས་བཏབ་ཆེ། ས་ལ་འགྲེ་བཞིན་  
 ཏེ་ཀྱལ་པོ་ཆེན་པོ་མི་ཤིགས་པའི་ལས་འདི་ལྟ་ཏེ་དག་ཐོངས་ཤིག་ཅེས་་་་  
 གསོལ་བ་བཏབ་བྱུང་། ཀྱལ་པོ་དེ་དམ་པའི་ཆོས་འཆོལ་བའི་ཐུར་དེན་  
 ཏེ་བཅུན་པས་བརྒྱུག་པ་ལུས་སོ། །དེའི་ཆོ་ན་གནོད་ཕྱིན་དེས་ཀྱལ་པོའི་  
 བཅུན་མོ་དང་ལྷས་ཐོས་ནས། ཆོགས་ཀྱི་བཅད་པ་འདི་སྐད་ཅེས་གྲས་  
 སོ། །

འདྲུ་བྱོད་ཐམས་ཅད་མི་རྟག་ཆེ། །  
 རི་ཅམ་སྐྱེ་བ་སྐྱུག་བསྐྱེད་བཅས། །  
 ལཱ་ཡུང་མཆོན་མ་མེད་པས་རྟོང་། །

བདག་དང་བདག་གི་པ་ཡང་མེད། །

ཆེགས་ཀྱི་བཅད་པ་འདི་སྒྲུབ་པ་དང་། རྒྱལ་པོ་རབ་རྒྱུ་དགའ་  
མགུ་རངས་ཏེ་བ་སྤྱི་ཉག་མ་ཙམ་གྱི་འཕྲིད་པའི་སེམས་མ་སྒྲུབ་ལོ། །  
དེ་ནས་ཡི་གེར་གྲིས་ནས་འཇམ་བུའི་སྒྲིང་ཀྱན་རྒྱ་བསྒྲགས་ཏེ་བམས་མུ་  
ཅད་སྒྲིབ་རྒྱ་བཅུག་ལོ། །དེ་ནས་རལ་བཞོན་པོས་བདག་ཉིད་ཀྱི་ལུས་ཀྱི་  
སྤར་བསྒྱུར་ནས། སྒྲིབ་རྒྱ་ལེགས་པོ་རྩ་མཆར་ཆད་དོ་ཞེས་བརྟན་ཅིང་  
བསྒྲགས་ཏེ། རྒྱལ་པོའི་བཅུན་མོ་དང་སྤུལ་ཀྱང་སྒྲིབ་བཞིན་རྒྱ་ཅང་མ་  
ཅོངས་ལོ། །དེའི་རྒྱལ་ན་རྒྱལ་པོ་དེ་ནི་སངས་རྒྱལ་ལགས་ཏེ། བཅོམ་  
ཐུན་འདས་སྒྲིབ་ཡང་ཆོས་ཀྱི་སྤར་རྒྱ་དེ་ལྟ་བུའི་དགའ་བ་མཇུག་ན། ད་  
རི་སྤྱོད་རྒྱ་སེམས་ཅན་མང་པོ་ཡོངས་ཀྱི་བཅད་སྒྲིབ་རྒྱ་རྒྱ་ལས་འདུང་མུ་  
འོ་ཞེས་གསུངས། བཅོམ་ཐུན་འདས་གཞན་ཡང་སྒྲིབ་བསྐལ་པ་བྱངས་  
མ་མཆིས་པའི་པ་རོལ་ན། འཇམ་བུའི་སྒྲིང་འདིར་རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་  
གན་ཤི་ནི་པ་ཡི་ཞེས་བརྒྱ་བཞི། རྒྱལ་སྤན་མང་པོ་ལ་དབང་བསྒྱུར་ཏེ།  
སྤར་ཁྱིའ་ནི་བརྒྱད་ཁྱི་བཞི་སྤྱོད་ཉིད་མང་ལ། བཅུན་མོ་དང་མོ་བྱང་གི་  
སྤུལ་ནི་སྤྱོད་ཐག་ཉི་ལྷ་མང་འཁྱེ། སྒྲིབ་པོ་ཆེན་པོ་ཡང་སྤྱོད་ཐག་བཅུ་  
ཉིད་དོ། །རྒྱལ་པོ་དེ་སྒྲིབ་རྒྱ་སྤྱོད་རྒྱུ་ཆེ་དང་ཐུན་བས་མི་ལ་སོགས་པ་སྤྱོ་  
པོ་མང་པོ་བདེ་སྤྱོད་ཅིང་འཕྱར་བ་དང་། བདེ་བ་དང་། སྤུལ་གས་  
པར་ཐུག་ཏེ། རྒྱལ་པོ་དེ་སྤྱོ་པོ་མང་པོའི་པ་མ་ལྟ་བུར་བྱུང་རོ། །དེའི་  
ཆེ་རྒྱལ་པོ་དེས་འདི་སྒྲུབ་རྒྱ་བསམས་ལོ། །བདག་གྱུར་སྤྱོ་པོ་མང་  
པོ་ཀྱན་གྱི་གཙོ་པོར་བྱུང་ལ། སྤྱོ་པོ་མང་པོ་འདི་དག་གྱུར་བདག་ལ་

མཐུ་ཤིང་དགའ་བས་བདག་གིས་དཔལ་འཛི་ཚས་ཀྱི་ཚོར་རིན་པོ་ཆེས་.....  
 ཐམས་ཅད་ལ་ཕན་གདགས་སོ་སྟེ་ཕྱི་བསམས་ནས། སྒྲོན་པོ་གཅིག་གིས་  
 ཐམས་ཅད་ཏུ་བཀར་བཏགས་ཏེ། ལྷ་ལ་དཔལ་འཛི་ཚས་མཆིས་པ་  
 བཏུན་པར་ལྟར་ན། ཅི་དང་ཅི་འདྲོད་པ་ཡིད་བཞིན་ཏུ་ཕྱིན་ནོ་ཞེས་  
 བསྒྲོ་བ་དང་། དེའི་ཆོ་ན་བཅས་ཟེ་མེའུ་ཆ་ཞེས་བཟྱི་བ་ཞིག་སྔ་བྲང་  
 གི་སྒྲོར་མཆིས་ཏེ། བདག་ལ་དཔལ་འཛི་ཚས་ཡོད་དོ་ཞེས་སྒྲུས་པ་དང་།  
 རྒྱལ་པོས་དེ་སྐད་ཅེས་སྒྲུས་པ་ཐོས་ནས། ཕྱི་རོལ་ཏུ་བཟུས་ཏེ་ཐུག་བྱས་  
 བས་སྟན་བཅིངས་པ་ལ་བཞག་གོ། །བཅས་ཟེ་དེ་སྟན་བཅིངས་པ་ལ་  
 འདུག་ནས། རྒྱལ་པོ་འཁོར་དང་བཅས་ཏེ་ཐམས་ཅོ་སྒྲུར་ནས་སྟན་པ་  
 ཆེན་པོ་གཅིག་ཐུག་གིས་མདྲོངས་པར་ལྟར་པ་ལ་དཔལ་འཛི་ཚས་དབྱེ་ཞིང་...  
 བཏུན་པའི་རུས་ལ་བབ་སོ་ཞེས་བསྒྲུལ་བ་དང་། བཅས་ཟེ་དེས་རྒྱལ་པོ་  
 ལ་འདི་སྐད་ཅེས་སྒྲུས་སོ། །བདག་གིས་ཤེས་པ་འདི་ཀྱིན་ཅམ་གྱིས་  
 སྔོན་པོ་མ་ཡིན་པས་ཐོས་པར་འདྲོད་ན་འདི་ཅམ་གྱིས་ཆོག་པ་མ་ཡིན་  
 ནོ། །རྒྱལ་པོས་སྒྲུས་པ། ཅི་དང་ཅི་འདྲོད་པ་དྲིས་ཤིག་དང་ཐམས་  
 ཅད་ཡིད་བཞིན་ཏུ་ཕྱིན་ནོ་ཞེས་སྒྲུས་པ་དང་། བཅས་ཟེ་དེས་རྒྱལ་པོ་ལ་  
 འདི་སྐད་ཅེས་སྒྲུས་སོ། །རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་ཚོད་གྱིས་ལུས་ལ་མར་མེ་སྒྲོང་  
 བཅུགས་ཏེ་མཆོད་པ་བྱེད་རུས་ན་ཆོས་བཏུན་པར་བྱའོ་ཞེས་སྒྲུས་པ་.....  
 དང་། རྒྱལ་པོ་དེ་ལྟག་པར་དགའ་མཁུ་རངས་ནས། དེའི་ཆོ་སོ་ཉ་གཅིག་  
 བ་ལང་རྒྱང་གྲགས་བརྒྱད་སྟོང་ཏུ་འགྲོ་བ་ཞིག་ལ་བསྒྲུན་ཏེ། འཇམ་  
 བུའི་སྒྲིང་ཐམས་ཅད་ཏུ་འདི་སྐད་ཅེས་བསྒྲོ་ལོ། །རྒྱལ་པོ་གན་གན་གྱི་པ་

ཡིད་ཉེ་ཞག་བརྒྱུན་མཆོས་ཀྱི་ཁྱིམ་ལུས་ཀྱི་ཤ་ཐུག་ནས་མར་མེ་རྩྱུང་.....  
 འཇུགས་སོ་ཞེས་རྒྱལ་ཕྱན་དང་མི་ཐམས་ཅད་ལ་བསྐྱེད། །དེ་དག་གིས་  
 དེ་སྐད་བསྐྱོ་བ་ཆོས་ནས། སོ་སོ་ནས་ཐུང་བ་ཀྱིས་ཡིད་གཏུངས་ཏེ་  
 རྒྱལ་པོ་གང་ན་བ་དེར་ལྷགས་ནས་ཐུག་བྱས་ཏེ། ཐམས་ཅད་ཀྱིས་འདི་  
 སྐད་ཅེས་སྒྲུས་སོ། །འཇིག་རྟེན་འདི་ན་རི་ཅམ་འཆོ་བའི་སྲོག་དང་  
 བཅས་པ་ཐམས་ཅད་རྒྱལ་པོ་ཁྱོད་ལ་བརྟེན་པ་ནི་སྤང་བ་དམིག་བྱུ་ལ་.....  
 བརྟེན་པ་འཕ། འུ་རྩུང་ཏུ་མ་ལ་བརྟེན་པ་དང་འདྲ་ན། རྒྱལ་པོ་མི་  
 བཟུགས་པའི་སྐད་ན་གང་ལ་རྒྱབས་སུ་མཆི་བར་བཟུ། གལ་ནེ་རྒྱུ་ལ་  
 མར་མེ་རྩྱུང་བཟུགས་ན་གདོན་མི་ཟ་བར་འཆོ་བ་དང་འབྲལ་ན་ཅིའི་.....  
 སྐད་ཏུ་བམ་ཟེ་གཅིག་ཅེས་ཀྱི་སྐད་ཏུ་འཇིག་རྟེན་འདིའི་ཐེམས་ཅན་.....  
 ཡོངས་སུ་གཏོང་བར་དགོངས། དེའི་ཆོ་ན་བཟུན་མོ་དང་སྒྲུས་དང་།  
 རྒྱལ་ཆོ་བ་དང་སྒྲུས་ལྟ་བུ་དང་། རྩོན་པོ་རྩྱུང་ཐག་བཟུ་ཞིང་ཀྱིས་  
 ཐལ་མོ་སྒྱུར་ཏེ་གསོལ་བ་བཏབ་ཀྱང་རྒྱལ་པོ་ཡིད་དམ་ལ་བརྟན་པས་མ་  
 བརྒྱལ་ཏེ། ལྷ་ང་མདོན་པར་གངས་རྒྱལ་པ་ན་ཁྱེད་ནམས་གདོན་མི་  
 ཟ་བར་བརྒྱལ་མོ་ཞེས་སྒྲུས་པ་དང་། དེའི་ཆོ་ན་སྐྱེ་བོ་མང་པོས་རྒྱལ་པོ་  
 དེ་ཡིད་དམ་ལ་བརྟན་པར་རྟོགས་ནས་རབ་ཏུ་མི་དགའ་ཉེ་ཆོ་དེས་.....  
 བཏབ་ནས་ས་ལ་འབྱེལ་ཏོ། །རྒྱལ་པོ་དེའི་བསམ་པ་མ་ལྟར་ཏོ། །བམ་  
 ཟེ་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་སྒྲུས་སོ། །ད་ལུས་ལ་མར་མེ་རྩྱུང་གཟུགས་པའི་  
 ཏུས་ལ་བབ་ཀྱིས་ཐུགས་ཀིག་ཅེས་བསྐྱོ་བ་དང་། དེས་རྒྱལ་པོའི་ལུས་  
 ཐུག་ནས་མི་མར་ཀྱི་ཁྱིམ་པོ་རྩུམ་ཀྱིས་བརྒྱུས་པ་དང་། འཁོར་མང་པོས་

དེ་ལྟར་ལྟར་པ་མཐོང་ནས། སི་འབྲེལ་པ་བཞིན་ཏུ་ལྷན་ས་ལ་བརྟུན་སོ།  
 ། དེ་ནས་ཀླུ་པོས་བྲམ་ཟེེ་ལ། རྟོན་པ་ཆེན་པོ་ཐུགས་བཅེ་བར་  
 དགོངས་ཏེ་ཐར་བདག་ལ་ཆོས་བརྟན་ནས་དེའི་འོག་ཏུ་བདག་ལ་མར་  
 མེ་ཆུགས་གིག་གལ་ཏེ་ཆེད་ཏུ་སྤྲོས་ན། ཆོས་ཐོས་པར་མི་འཁྱར་  
 རོ་ཞེས་སྒྲུས་པ་དང་། བྲམ་ཟེེས་ཆོགས་སྤྱ་བཅད་པ་འདི་སྒྲུས་སོ། །

མི་རྟག་ཐམས་ཅད་ཟད་པར་འཁྱར། །

མཐོང་བ་དེ་ཡང་མཐར་ལྟར་རོ། །

འདྲ་བ་ཡོད་ན་འབྲལ་བར་འོང་། །

སྤྱི་བ་ཡོད་ན་འཆི་བར་འཁྱར། །

ཆོགས་སྤྱ་བཅད་པ་འདི་སྒྲུས་མ་ཐག་ཏུ་ཀླུ་པོ་དེ་རབ་ཏུ་དགའ་  
 བུ་རངས་ཏེ། འཁྱུང་པའི་མེམས་མེད་བཞིན་ཏུ་འདི་སྤང་ཏུ་དམ་  
 བཅས་སོ། ། བདག་ཆོས་འཆོལ་བ་འདི་ཡང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྐྱེད་པའི་  
 ཕྱིར་ཏེ། ཕྱིས་མདོན་པར་སངས་རྒྱས་པ་ན་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་འོད་ཀྱིས་མེམས་  
 ཅན་གཏི་ཐུག་གིས་མདོངས་པ་ན་མས་གིན་ཏུ་སྤང་བར་ལྟར་ཅིག་ཅེས་  
 ཡིད་དམ་བཅས་མ་ཐག་ཏུ་གནས་ས་ཡང་རབ་ཏུ་གཤོས་པས། གནས་  
 གཅང་མའི་རིས་ཀྱི་ཉི་མོ་བྲང་གི་བར་ཏུ་གཤོས་པས། རྟོ་དེ་དག་ན་མ་  
 མཁའ་ལས་བབས་ཏེ་ལྷན་གྱིས་མཆོད་པའི་གནས་སྤྱ་ཉིགས་སོ། ། །བྱང་  
 རྒྱལ་མེམས་དཔལ་དེའི་ལྷན་དེ་ལྟར་ཞིག་པ་ལྟ་དེ་དག་གིས་མཐོང་ནས།  
 རྟོང་གི་ནམ་མཁའ་ཡོངས་སྤྱ་གང་པ་དེ་དག་ཏུ་སྤྲོས་ཏེ། ཏུས་པའི་མཆི་མ་  
 ཆར་བཞིན་ཏུ་བབས་ནས། རྟོ་ཐོས་ཀྱི་མེ་རྟོག་གྱུར་ཆར་བཞིན་ཏུ་པཔ་

ཉེ་མཚོད་པ་བྱས་སོ། །དེའི་ཆེ་ན་བརྒྱ་ཕྱིན་ལྟེན་དབང་པོ་ཡང་རྒྱལ་པོ་  
 གང་ན་པ་དེར་འོངས་ནས། རྣམ་པ་རྣམས་ཀྱིས་བརྟུང་ཅིང་བསྐྱུགས་  
 ཏི་འདི་སྐད་ཅིས་སྒྲས་སོ། །རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་འདི་ལྟར་ཤིན་ཏུ་ལྷག་  
 བསྐྱུགས་གཏུངས་པ་འདི་ལ་སེམས་འཁྱུད་པར་མ་ཁྱུར་ཏམ། རྒྱལ་  
 པོས་སྒྲས་པ། འཁྱུད་པ་མེད་དོ། །བརྒྱ་ཕྱིན་གྱིས་སྒྲས་པ། རྒྱལ་པོ་  
 ཆེན་པོ་འདི་ལྟར་ལྷས་འདར་ཁིང་ཉམས་མི་བདེ་བཞིན་ཏུ་འཁྱུད་པ་.....  
 མེད་ཅིས་སྒྲས་པ་འདི་ཅིས་ཡིད་ཆེས་བར་འཁྱུར། རྒྱལ་པོས་སྒྲས་པ།  
 གལ་ཏེ་བདག་ཐོག་མ་ནས་མ་མཐའི་བར་ཏུ་འཁྱུད་པའི་སེམས་མེད་པ་.....  
 ཡིན་ན། ལྷས་ཀྱི་རྒྱ་འདི་སྐྱ་མཐོ་བཞིན་ཏུ་སོས་པར་གྱུར་ཅིག་ཅིས་སྒྲས་  
 མ་ཐག་ཏུ་ལྷས་སྐྱ་མཐོ་བཞིན་རྒྱ་མེད་པར་གྱུར་རོ། །དེའི་ཆེ་དེའི་ཏུས་  
 ར་རྒྱལ་པོ་དེ་ནི་སངས་རྒྱས་ལགས་ཏེ། བཅོམ་ལྷན་འདས་ལྷན་ཡང་  
 སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་སྤྱད་ཏུ་མི་བཟད་པའི་ལྷག་བསྐྱུགས་དང་བསྐྱུགས་ཏེ་.....  
 ཆོས་བརྟེས་ན། ད་ཅིའི་སྤྱད་ཏུ་འཁྱུ་བ་ཐམས་ཅད་ཆོས་ཀྱི་སྤྱད་པ་དང་  
 ཐལ་བ་ཡོངས་སུ་བཏང་སྟེ་ཐུང་ན་ལས་འདའ་བར་དཔོངས། གཞན་  
 ཡང་བཅོམ་ལྷན་འདས་ལྷན་འདས་པའི་ཏུས་ན། འཇམ་བུའི་ཁྲིང་  
 འདིར་རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་ཕྱི་ཡིང་གར་ཡིད་ཅིས་བཀྱི་བར་གྱུར་པ་ན། རྒྱལ་  
 ཐན་རྣམས་ལ་དབང་བཀྱིད་དེ། སྤྱང་ཁྱེར་ནི་བརྒྱད་ཁྱི་བཞི་སྟོང་དང་  
 ལྷན། བཅུ་ན་མོ་དང་པོ་བྱང་གི་སྤྱད་ནི་སྟོང་ཐག་ཉི་ལྷ་མའའ་སྟེ། རྒྱལ་  
 ཆབ་དང་རྒྱལ་བྱ་ནི་ལྷ་བརྒྱ་སྟེད། སྤྱན་པོ་ཆེན་པོ་ནི་སྟོང་ཐག་བཅུ་  
 མའའ་འོ། །རྒྱལ་པོ་དེ་སྟེང་རྟེན་དང་ལྷན་པས་འབངས་ཐམས་ཅད་ལ་



ལྷ་གཅིག་པ་དང་འདྲ་པར་དགོངས་སོ། །དེའི་ཆེ་ལྷ་པོ་ཆེན་པོ་དེ་  
 དམ་པའི་ཆོས་ལ་མོས་ཤིང་དགའ་བས། རྩོན་པོ་གཅིག་ལ་བསྐྱོས་ནས་  
 འདི་སྐད་ཅེས་བཀར་བཏགས་སོ། །གང་ལྷ་ཡང་ཅུང་པ་ལ་མཛད་  
 རྟེན་དམ་པའི་ཆོས་ཡོད་པ་བདག་ལ་བརྟན་པར་ལྟུང་ན། ཅི་དང་ཅི་  
 འདྲོད་པ་ཡིད་བཞིན་ཏུ་སྦྱིན་ནོ་ཞེས་བསྐྱོའོ། །དེ་ནས་བཅའ་ཁེ་ལེ་ཏུ་  
 ཆ་ཞེས་བཟྱི་བ་པོ་བྱང་གི་སྒྲིབ་འོངས་ནས་འདི་སྐད་ཅེས་སྒྲུས་སོ། །  
 བདག་ལ་དམ་པའི་ཆོས་ཡོད་དེ། གང་མོས་པར་འདྲོད་པ་ལ་བརྟན་  
 པར་བྱའོ་ཞེས་སྒྲུས་པ་དང་། ལྷ་པོས་མོས་ནས་རབ་ཏུ་དགའ་བཟུ་  
 རངས་ཏེ། རྩོལ་ཏུ་བཟུས་ནས་རྐང་པ་ལ་ལྷག་བཅའ་ཏེ་ཆོག་སྟན་པ་  
 སྒྲུས་ནས་པོ་བྱང་གི་ནང་ཏུ་ཁྱིད་དེ་རྟན་བཤམས་པ་ལ་བཞག་ཞེ། ཐལ་  
 མོ་སྦྱར་ནས་འདི་སྐད་ཅེས་གསལ་ཏོ། །རྩོན་པོ་ཆེན་པོ་དང་བདག་ལ་  
 དམ་པའི་ཆོས་བརྟན་ཏུ་གསལ། བཅའ་ཁེས་སྒྲུས་པ། བདག་གིས་ཀུན་ཏུ་  
 ལྷག་བརྟལ་ལྷ་ཆོགས་བྱངས་ནས་ལྷ་ལྷ་ཡང་རིང་མོ་ཞིག་ཡོན་ཏེ། གདོད་  
 ཡོབས་པས། ལྷ་པོ་ཆེན་པོ་ཆོས་མོས་པར་འདྲོད་ན་འདི་ཅམ་གྱིས་  
 ཆོག་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ལྷ་པོས་ཐལ་མོ་སྦྱར་ཏེ་ཅི་དང་ཅི་དགོས་པ་སྒྲུས་  
 ཤིག་དང་། རྩོན་པོ་ཁྱོད་ལ་མི་ཡངས་པར་ཐམས་ཅད་དཔུལ་ཡོ། །  
 བཅའ་ཁེས་སྒྲུས་པ། གལ་ཏེ་ཁྱོད་ཀྱི་ལྷས་ལ་ལྷགས་གཞེར་རྩྱུང་གིས་  
 བཏབ་ན་ཁྱོད་ལ་ཆོས་སྦྱིན་ནོ་ཞེས་སྒྲུས་པ་དང་། ལྷ་པོས་དེ་བཞིན་  
 ཏུ་བཟྱའོ། །ད་ལྟེ་ཞག་བརྟན་ན་དངོས་པོ་འདི་དག་བསྐྱབ་པོ་ཞེས་སྒྲུས་  
 སོ། །དེའི་ཆེ་བ་ལྷ་པོ་ཆེན་པོ་དེས་པོ་ཉ་ཞིག་སྤང་པོ་ཆེ་བྱང་བཟགས་